

Instrumentu mūziķa profesijas standarts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – instrumentu mūziķis.
2. Profesijas kods – 2652 05.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:
– instrumentu mūziķis ir speciālists, kurš patstāvīgi iestudē un publiski atskaņo dažādas sarežģītības pakāpes instrumentālos skaņdarbus – solo, ansablī, orķestrī, instrumenta vai orķestra pavadījumā, novērtē atskaņojuma tehnisko un māksliniecisko līmeni, skaņdarba interpretāciju, atlasa instrumentālā žanra māksliniecisko repertuāru un sastāda koncertprogrammas.

Instrumentu mūziķis strādā kultūras un izglītības jomas uzņēmumos vai kā pašnodarbināta persona, vai individuālais komersants.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja pielietot zināšanas atskaņotājmākslas jomā, pamatojoties gan uz tradīcijām, gan jaunākajām atziņām.
2. Spēja izskaidrot mūzikas attīstības likumsakarības.
3. Spēja analizēt un izvērtēt dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus.
4. Spēja radīt pozitīvu un radošu atmosfēru.
5. Spēja prognozēt un sasniegt mākslinieciskā izpildījuma rezultātu.
6. Spēja brīvi spēlēt dažādu stilu un žanru iepriekš nesagatavotus skaņdarbus pēc notīm, transponēt tos, improvizēt.

7. Spēja patstāvīgi iestudēt un publiski atskaņot dažādas sarežģītības pakāpes instrumentālos skaņdarbus.

8. Spēja atlasīt instrumentālā žanra māksliniecisko repertuāru un sastādīt koncertprogrammas.

9. Spēja organizēt un plānot savu un muzicējošā kolektīva darbu.

10. Spēja uzņemt atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu.

11. Spēja pieņemt lēmumus un rast risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos.

12. Spēja demonstrēt zinātnisku pieeju problēmu risināšanā.

13. Spēja sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.

14. Spēja nodrošināt darba aizsardzības, ugunsdrošības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.

15. Spēja nodrošināt darba tiesisko attiecību normu ievērošanu.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Analizēt instrumentālos skaņdarbus.

2. Spēlēt vismaz divus mūzikas instrumentus solo, ansablī vai orķestrī.

3. Iestudēt un publiski atskaņot dažādas sarežģītības pakāpes instrumentālos skaņdarbus.

4. Spēlēt iepriekš nesagatavotus dažādu stilu un žanru skaņdarbus pēc notīm, transponēt tos, improvizēt.

5. Atlasīt instrumentālā žanra māksliniecisko repertuāru un sastādīt koncertprogrammas.

6. Novērtēt atskaņojuma tehnisko un māksliniecisko līmeni un izdarīt korekcijas.

7. Pārvaldīt vismaz viena cita radniecīga instrumenta spēli.
8. Ievērot darba aizsardzības, ugunsdrošības un higiēnas prasības.
9. Ievērot vides aizsardzības noteikumus.
10. Veikt darbu individuāli un grupā.
11. Plānot un vadīt komandas darbu.
12. Izmantot informācijas meklēšanas un atlasē līdzekļus, lietot modernās informācijas tehnoloģijas.
13. Sistemātiski pilnveidot instrumentu mūziķa profesionālo kvalifikāciju.
14. Pārvaldīt valsts valodu.
15. Pārvaldīt vismaz divas svešvalodas saziņas līmenī.
16. Lietot mūzikas terminoloģiju valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.
17. Ievērot darba tiesisko attiecību noteikumus.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:
 - 1.1. literatūras vēsture;
 - 1.2. mākslas vēsture;
 - 1.3. filozofija;
 - 1.4. reliģiju vēsture;
 - 1.5. ētika.
2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:
 - 2.1. mūzikas vēsture un teorija;
 - 2.2. sociālā un saskarsmes psiholoģija;
 - 2.3. pedagogija;
 - 2.4. komercdarbības pamati;

- 2.6. autortiesības un blakus tiesības;
- 2.7. mūzikas termini valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. instrumentu spēle (solo, ansablī, orķestrī, ar orķestri);
- 3.2. instrumentu spēles vēsture;
- 3.3. mūzikas formas mācība;
- 3.4. harmonija un polifonija;
- 3.5. instrumenta spēles mācības metodika;
- 3.6. mūzikas notācija (dažādu laikmetu un stilu kamermūzikas un simfoniskā orķestra partitūru pieraksti);
- 3.7. valsts valoda;
- 3.8. divas svešvalodas saziņas līmenī;
- 3.9. darba aizsardzība;
- 3.10. vides aizsardzība;
- 3.11. darba tiesiskās attiecības;
- 3.12. informācijas tehnoloģijas;
- 3.13. atskaņotājmākslas attīstības stratēģija un plānošanas metodes.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākums	Uzdevumi
1. Sastādīt koncertprogrammu.	<ul style="list-style-type: none"> 1.1.atlasīt instrumentālā žanra māksliniecisko repertuāru; 1.2.analizēt skaņdarbus; 1.3.novērtēt skaņdarba tehnisko un māksliniecisko līmeni; 1.4.noteikt koncertprogrammas hronometrāžu.
2. Iestudēt skaņdarbus.	<ul style="list-style-type: none"> 2.1.izvērtēt skaņdarba atskaņojuma dažādas interpretācijas; 2.2.patstāvīgi iestudēt dažādu stilu, žanru un sarežģītības pakāpes skaņdarbus; 2.3.spēlēt skaņdarbus no notīm un no galvas solo, ansablī, orķestrī vai ar orķestri; 2.4.novērtēt atskaņojuma tehnisko un māksliniecisko līmeni un izdarīt korekcijas; 2.5.improvizēt un transponēt skaņdarbus; 2.6.uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu.

<p>3. Publiski uzstāties koncertos vai citos mākslinieciskajos projektos.</p>	<p>3.1. publiski atskaņot dažādas sarežģītības pakāpes instrumentālos skaņdarbus solo, ansablī, orķestrī, instrumenta vai orķestra pavadījumā;</p> <p>3.2. sasniegt mākslinieciskā izpildījuma rezultātu;</p> <p>3.3. novērtēt atskaņojuma tehnisko un māksliniecisko līmeni, skaņdarba interpretāciju;</p> <p>3.4. uzņemties atbildību par atskaņojuma kultūru.</p>
<p>4. Pilnveidot savu profesionālo meistarību.</p>	<p>4.1. sekot mūzikas jomas aktivitātēm un aktualitātēm;</p> <p>4.2. piedalīties meistarības pilnveides izglītojošajos pasākumos;</p> <p>4.3. piedalīties pieredzes apmaiņā;</p> <p>4.4. izzināt citu valstu pieredzi atskaņotājmākslas sasniegumos;</p> <p>4.5. apzināt jaunākās tendences atskaņotājmākslā;</p> <p>4.6. piedalīties profesionālo nevalstisko organizāciju darbā;</p> <p>4.7. pašizglītoties;</p> <p>4.8. attīstīt instrumentu mūziķa prasmes un iemaņas;</p> <p>4.9. izkopt inovatīvās darbības pieredzi.</p>

Instrumentu mūziķa profesijas standarta izstrādes darba grupa:

- Juris Kalnciems – JVLMA, Klavieru katedras vadītājs, profesors, pianists, Latvijas Klavieru skolotāju asociācija, valdes priekšsēdētājs, Rīgas Latviešu biedrība, Mūzikas komisijas loceklis;
- Gunta Sproģe – JVLMA, Kameransambļa un klavierpavadījuma katedras vadītāja, profesore, pianiste, Latvijas Klavieru skolotāju asociācijas biedre, Eiropas Kamermūzikas skolotāju asociācijas biedre, Rīgas Latviešu biedrības Mūzikas komisijas locekle;
- Juris Švalkovskis – JVLMA, Stīgu instrumentu emeritētais profesors, vijolnieks, Latvijas Stīgu instrumentu skolotāju asociācijas prezidents, Eiropas Stīgu instrumentu skolotāju asociācijas biedrs, Rīgas Latviešu biedrība, Mūzikas komisijas loceklis;

Toms Ostrovskis – JVLMA, Klavieru katedras lektors, pianists, Latvijas Klavieru skolotāju asociācijas valdes loceklis, Eiropas Savienības Konservatoriju asociācija „Inovatīvā konservatorija”, biedrs;

Ainars Šablovskis – JVLMA, Pūšaminstrumentu katedras docētājs, saksofonists, Rīgas Saksofonu kvarteta mūziķis, P.Jurjāna Mūzikas skola, pedagogs.

Instrumentu mūziķa profesijas standarta eksperti:

S.Zvidriņa – Kultūras ministrija, valsts sekretāre;

S.Laizāne – Latvijas Nacionālās opera, direktora p.i.;

G.Ķirsis – Kocertaģentūra „Latvijas Koncerti”, valdes loceklis;

I.Paidere-Staķe.– Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris, valdes locekle.